

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **prof. JUDr. V. K., Ph.D.**, bytem D. 218, T. S., zastoupen Mgr. Martinem Vališem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 72/3, Poděbrady, proti žalovanému: **Státní tajemník v Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2 – Nové Město, zastoupen JUDr. Josefem Donátem, LLM, advokátem, se sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2016, č.j. 2016/8554-111/SZ/VŘ,

t a k t o :

- I. **Odmítá se** žaloba proti rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu práce a sociálních věcí ze dne 10. 2. 2016, č.j. 2016/8554-111/SZ/VŘ.
- II. **Zamítá se** žaloba, aby soud nařídil žalovanému povinnost vydat správní rozhodnutí ve věci podání žalobce ze dne 19. 2. 2016.
- III. **Odmítá se** žaloba, aby soud určil, že průběhem výběrového řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení a vyrozuměním žalobce ze dne 11. 2. 2016 došlo k nezákonnému zásahu.
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2016, č.j. 2016/8554-111/SZ/VŘ (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl JUDr. J. B. jmenován na služební místo vedoucí služebního úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení. Eventuálně pak žalobce navrhoval, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci odvolání žalobce ze dne 19. 2. 2016 proti rozhodnutí o výběru vhodného uchazeče, resp. proti průběhu výběrového řízení. Eventuálně pak žalobce dále navrhoval, aby soud určil, že průběhem výběrového řízení a vyrozuměním žalobce ze dne 11. 2. 2016, č.j. 2015/69420-111/2/SZ/VŘ, došlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce.
- [2] Žalobce v podané žalobě zopakoval průběh řízení. Uvedl, že mu bylo dne 15. 2. 2016 jako jednomu z uchazečů o předmětné služební místo doručeno vyrozumění o výběru jiného nejvhodnějšího žadatele a o ukončení výběrového řízení na dané služební místo ze dne 11. 2. 2016, č.j. 2015/69420-111/2/SZ/VŘ (dále jen „vyrozumění ze dne 11. 2. 2016“). Podáním označeným jako Námitka podjatosti, Námitka proti průběhu výběrového řízení ze dne 19. 2. 2016 (dále jen „podání ze dne 19. 2. 2016“) žalobce výběrové řízení napadl. Přípisem ze dne 2. 3. 2016, č.j. 2016/10739-162/2, pak bylo žalobci žalovaným sděleno, že námitka podjatosti byla podána opožděně a že část námitek byla vyhodnocena jako podnět k přezkumu správnímu rozhodnutí, a proto byla postoupena nadřízenému orgánu – náměstkovi ministra vnitra pro státní službu. Žalobce dále podal proti tomuto sdělení odvolání ze dne 10. 3. 2016, následně mu přípisem náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 11. 4. 2016, č.j. MV-39421-4/OSK-2016, bylo sděleno, že nebyly shledány důvody k zahájení přezkumného řízení.
- [3] Žalobce v podané žalobě namítal nezákonnost výběrového řízení. Z procesní opatrnosti podal žalobu proti rozhodnutí dle ustanovení § 65 s.ř.s., neboť správní orgány vyhodnotily podání žalobce nesprávně jako podnět k zahájení přezkumného řízení a věcně o odvolání žalobce (podání ze dne 19. 2. 2016) nerozhodly. Namítal, že mu napadené rozhodnutí nebylo doručeno a že se o něm nepřímo dozvěděl ze sdělení ze dne 2. 3. 2016, č.j. 2016/10739-162/2.
- [4] Za důvod nezákonnosti výběrového řízení žalobce označil nezákonný postup, jednání a rozhodování výběrové komise. Namítal, že jednání výběrové komise je zatíženo vadou podjatosti její předsedkyně Ing. I. M. MBA, přičemž tímto došlo k porušení principu nestranného a objektivního rozhodování a porušení ustanovení § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Namítal, že předsedkyní komise je náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí, která je pověřena řízením Sekce 7. – Sekce sociálně pojistných systémů, pod kterou spadá i odbor 72. – odbor posudkové služby, jehož ředitel byl JUDr. J. B. Namítal, že jednání předsedkyně komise, volba témat pohovoru se žalobcem, ale zejména její vlastní poměr k danému výsledku (tj. výběr jejího vlastního podřízeného) svědčí o absenci neutrality. Žalobce dále vyjmenoval základní atributy neutrality, které jsou v daném případě z důvodu dlouhotrvajícího poměru přímě nadřízenosti a podřízenosti, přímé funkční závislosti úspěšného uchazeče, propojení agend atd. vyloučeny. Dále namítal, že z náplně činnosti náměstkyně pro sociálně pojistné systémy (viz Organizační řád Ministerstva práce a sociálních věcí, čl. 1.3.8.) vyplývá objektivní zájem na obsazení příslušného služebního místa konkrétní osobou. Žalobce dále namítal, že výběrové řízení bylo vedeno s cílem odstranit jej ze služebního místa dosavadního ředitele a dosadit na jeho místo politicky vhodnějšího kandidáta. K tomuto tvrzení žalobce doložil zejména Žádost o předložení

dokladů, poskytnutí informací a potřebné součinnosti ze dne 1. 2. 2016, č.j. 2016/10381-14, ve kterém je již úspěšný uchazeč titulován funkcí „ústřední ředitel ČSSZ“, ačkoliv účinky jmenování nastaly až dne 16. 2. 2016, a dále pověření ke kontrole ze dne 15. 2. 2016, kterým došlo k vytvoření kontrolní skupiny za účelem provedení komplexní kontroly ČSSZ.

- [5] V dalším žalobním bodu žalobce namítal, že v rámci výběrového řízení nebyly respektovány zásady části páté čl. 12 odst. 2 Metodického pokynu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 6/2015, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení na obsazení služebních míst státních zaměstnanců a představených (dále jen „metodický pokyn č. 6/2015“), dle kterého nesmí být členem výběrové komise služební orgán ani bezprostředně nadřízený představený. Z toho důvodu trpí dle žalobce celé výběrové řízení nezhojitelnou vadou.
- [6] Následně žalobce uplatnil námitky k posouzení jeho námitky podjatosti v podání ze dne 19. 2. 2016. Namítal, že byl nesprávně určen začátek a konec lhůty pro podání námitek proti Protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení ze dne 13. 1. 2016, č.j. 2016/2288-111/SZ/VŘ. Uvedl, že se neúspěšným žadatelem stal až na základě vyrozumění ze dne 11. 2. 2016, které následně napadl podáním ze dne 19. 2. 2016. Dále pak odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se rozhodování o podjatosti, zejména případů, ve kterých se objevuje prvek „politické citlivosti“, který žalobce spatřoval i v nyní projednávané věci.
- [7] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí. Eventuálně pro případ, že soud neshledá důvody pro zrušení rozhodnutí, žalobce navrhoval, aby soud vydal rozsudek, že je žalovaný povinen vydat správní rozhodnutí ve věci oprávněného prostředku žalobce ze dne 19. 2. 2016 proti průběhu výběrového řízení. Eventuálně pro případ, že soud neshledá důvody pro zrušení rozhodnutí ani uložení povinnosti vydat rozhodnutí, žalobce navrhoval, aby soud vydal rozsudkem, kterým by určil, že průběhem výběrového řízení a vyrozuměním žalobce ze dne 11. 2. 2016 došlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce.
- [8] Žalovaný správní orgán podal k žalobě dne 8. 6. 2016 vyjádření, ke kterému přiložil žalobou napadené rozhodnutí, jehož obsah dle žalovaného dokládá skutečnost, že žalobce není adresátem tohoto rozhodnutí. Uvedl, že podání žalobce ze dne 19. 2. 2016 bylo posouzeno jako podnět k zahájení přezkumného řízení směřující proti zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Ve vyrozumění ze dne 11. 4. 2016, č.j. MV-39421-4/OSK-2016, náměstek ministra vnitra pro státní službu vyloučil jakoukoliv pochybnost o zákonnosti předmětného rozhodnutí a neshledal protizákonný postup žalovaného. Žalovaný proto konstatoval, že rozhodnutí o jmenování JUDr. B. ústředním ředitelem ČSSZ bylo vydáno v souladu s právními předpisy, že nečinnost žalovaného není dána, neboť podání žalobce ze dne 19. 2. 2016 bylo řádně posouzeno podle svého obsahu a bylo na něj reagováno, a že údajný nezákonný zásah do oprávněných zájmů žalobce není prokázán a v žalobě ani není zdůvodněn. Proto žalovaný navrhol zamítnutí žaloby.
- [9] Dne 30. 6. 2016 bylo soudu doručeno další vyjádření žalovaného, ve kterém žalobce podrobněji reagoval na podanou žalobu. Předně navrhoval, aby soud podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. žalobu v části směřující proti rozhodnutí odmítl, neboť nejsou naplněny podmínky ustanovení § 65 s.ř.s. ve vztahu k žalobci, jež je osobou zjevně

neoprávněnou k podání takové žaloby. Žalovaný uvedl, že předmětné rozhodnutí zakládá práva výlučně JUDr. J. B., který byl tímto rozhodnutím jmenován v souladu s ustanovením § 54 ve spojení s ustanovením § 186 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“), na služební místo vedoucí služebního úřadu – ústřední ředitel ČSSZ. Uvedl, že toto rozhodnutí žádným způsobem nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje práva či povinnosti žalobce. Uvedl, že ostatní úspěšné žadatele, kteří však nebyli na základě dohody služebního orgánu a bezprostředně nadřízeným představeným vybráni k obsazení služebního místa, služební orgán pouze vyrozumí o tom, že na základě uvedené dohody bude služební místo obsazeno jiným žadatelem. Rozhodnutí o nepřijetí do služebního poměru se nevydává. Dále žalovaný připomněl, že na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného není nárok. Rovněž podotkl, že žalobce nijak nebjoil proti rozhodnutí státního tajemníka o svém zařazení mimo výkon služby ze dne 15. 2. 2016, č.j. 2016/9216-162, které představuje přímý důsledek jmenování JUDr. B. ústředním ředitelem ČSSZ. Dále žalovaný uvedl, že žádost žalobce podaná v rámci výběrového řízení byla vyřízena v souladu se zákonem o státní službě, přičemž zdůraznil, že postup definovaný v tomto zákoně představuje speciální úpravu ve vztahu k ustanovení § 146 správního řádu (řízení o výběru žádosti), neboť nedochází k tomu, že by se žádosti ostatních úspěšných žadatelů zamítaly rozhodnutím.

- [10] Žalovaný dále navrhoval, aby soud podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. žalobu v části směřující proti tvrzené nečinnosti žalovaného odmítl, neboť nejsou naplněny podmínky dle ustanovení § 79 odst. 1 s.ř.s., a žaloba je proto podle ustanovení § 68 písm. a) s.ř.s. nepřijatelná. Žalovaný uvedl, že obsahem podání ze dne 19. 2. 2016 byla námitka podjatosti vznesená vůči předsedkyni výběrové komise, přičemž na toto podání bylo reagováno sdělením ze dne 2. 3. 2016, kde bylo žalobci sděleno, že tato námitka byla podána opožděně, a současně nebyly shledány pochybnosti o nepodjatosti. Dle žalovaného byla námitka podjatosti podána opožděně, neboť nebyla podána bez zbytečného odkladu, jelikož nejpozději doručením protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení ze dne 13. 1. 2016, č.j. 2016/2288-111/SZ/VŘ, si musel být žalobce vědom, že žadatelem je rovněž JUDr. B., jehož vztahem k předsedkyni výběrové komise žalobce odůvodňuje její údajnou podjatost. Námitka podjatosti však byla vznesena až dne 19. 2. 2016. Z toho důvodu nebylo o námitce podjatosti rozhodnuto formou usnesení dle ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu, ale žalobce byl pouze vyrozuměn o jejím pozdním podání, přičemž současně nebyla podjatost shledána. Tento postup označil žalovaný za souladný se správním řádem. Žalobce pak dle žalovaného rovněž nedodržel ani lhůtu dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě k podání námitek proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení, jež marně uplynula dne 1. 2. 2019. Dále žalovaný namítal, že pokud žalobce namítal, že nebylo o jeho podání ze dne 19. 2. 2016 rozhodnuto, měl postupovat podle ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu a podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, což však žalobce neučinil. Podání žalobce ze dne 10. 3. 2016 (jež je označeno jako odvolání proti sdělení ze dne 2. 3. 2016) žalovaný nepovažoval za postup podle ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu. Nad rámec výše uvedeného žalovaný uzavřel, že podáním žalobce ze dne 19. 2. 2016 se zabýval rovněž náměstek ministra vnitra pro státní službu, který jej posoudil jako podnět k zahájení přezkumného řízení, na který následně reagoval vyrozuměním ze dne 11. 4. 2016.

- [11] Žalovaný ve vyjádření dále navrhoval, aby soud podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. odmítl jako opožděnou žalobu v části směřující proti „nezákonnému zásahu“. Žalovaný

zopakoval, že v průběhu předmětného řízení nebyl žádným způsobem porušen zákon o státní službě ani jiný právní předpis. Zdůraznil, že postup napadený žalobce jako „zásah“ je právními předpisy formalizován (námitky dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě, námitka dle ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu), a proto je vyloučeno jeho podřazení pod ustanovení § 82 s.ř.s. Uvedl, že o nezákonném zásahu se žalobce musel dozvědět dne 15. 2. 2016, kdy mu bylo doručeno vyrozumění, že ústředním ředitelem ČSSZ byl jmenován JUDr. B., a proto lhůta pro podání žaloby uplynula dne 15. 4. 2016. Žaloba je tak v této části dle žalovaného podána kromě jiného i opožděně.

[12] Dále se žalovaný ve vyjádření zabýval „věcnou“ stránkou podané žaloby, tj. namítanou podjatostí předsedkyně výběrové komise. Zdůraznil, že skutečnost, že tato zná JUDr. B. ze své pracovní činnosti, sama o sobě nemůže nikterak zakládat pochybnost o její nepodjatosti. K položeným otázkám v průběhu pohovoru pak žalovaný uvedl, že tyto byly identické pro všechny žadatele, přičemž oblast lékařské posudkové služby se týká předmětné instituce. K dokumentu, ve kterém byl JUDr. B. předčasně titulován funkcí, žalovaný uvedl, že tento dokument byl odeslán datovou schránkou dne 18. 2. 2016, tj. dva dny po účinnosti jmenování, v případě data 1. 2. 2016 se tak jedná o překlep. K tvrzení ohledně „předem připravené akci“ žalovaný uvedl, že objektivním důvodem pro tuto kontrolu byly závěry auditorské zprávy, která upozorňovala na zjištění spočívající v nedostatečné kontrole ČSSZ ze strany MPSV.

Dále k porušení metodického pokynu uvedl, že tento nebyl porušen, neboť předsedkyně výběrové komise z pohledu svého služebního místa není bezprostředně nadřízeným představeným obsazovaného služebního místa, kterým je ministryně práce a sociálních věcí. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobce a JUDr. B. na základě bodového hodnocení všech členů výběrové komise byli z původních tří účastníků výběrového řízení vybráni jako nejvhodnější žadatelé. Pokud byla předmětem další dohody mezi bezprostředně nadřízeným představeným (ministryně práce a sociálních věcí) a státním tajemníkem osoba JUDr. J. B., nikoliv osoba žalobce, pak se jedná o skutečnost, kterou nemohla předsedkyně výběrové komise z povahy věci nikterak ovlivnit.

[13] Pro případ, že by soud nevyhověl návrhům žalovaného, tak žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

[14] Dne 21. 2. 2017 bylo soudu doručeno doplnění vyjádření žalovaného, ve kterém žalovaný odkázal na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 11. 2016, č.j. 31 Ad 5/2016, jež se zabývalo obdobnou věcí (pozn. soudu: zde žalováno přímo vyrozumění, že žadatel nebyl vybrán na služební místo).

[15] Dne 6. 11. 2017 bylo soudu doručeno podání žalobce, ve kterém žalobce shrnul skutečnosti, které v mezidobí od podání žalobě vyšly najevo, a které svědčí o účelovosti postupu v rámci předmětného výběrového řízení. Zdůraznil, že v Dodatku k příkazu ministryně č. 25/2014 „Organizační řád“, který nabyl účinnosti dne 6. 5. 2015, tj. před zahájením výběrového řízení, je výslovně uvedeno, že náměstek ministryně pro sociálně pojistné systémy vůči ČSSZ provádí řídicí a koordinační činnosti. Předsedkyně výběrové komise tak byla z pohledu svého místa fakticky bezprostředně nadřízeným představeným obsazovaného služebního místa, a proto nemohla být členkou výběrové komise. Dále pak žalobce uváděl argumenty svědčící o „politické citlivosti“ celého případu.

[16] Dne 29. 3. 2019 byla soudu doručena replika žalobce k vyjádření žalovaného, ve které uvedl, že právo podat námitky proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení

mu vzniklo teprve doručením vyrozumění o výběru jiného nejvhodnějšího kandidáta. Opačný výklad, tj. že žalobce právo podat námitky proti protokolu neměl, je v rozporu se zásadou rovnosti osob a rovnosti účastníků řízení. Dále uvedl, že námitky podal 25. den od doručení protokolu, přičemž žalovaný zároveň vyrozuměl žalobce o jeho neúspěchu až 33. den po konání výběrového řízení, ačkoliv byl také povinen žalobce o tom vyrozumět bez zbytečného odkladu. Postup žalovaného je tak dle žalobce v rozporu se zásadou zákonnosti, když při výkladu neurčitěho právního pojmu („bez zbytečného odkladu“) došel za téměř shodných skutkových okolností k diametrálně odlišným závěrům. Žalobce tak shrnul, že podal námitku podjatosti včas, když podjatost nadto vyšla najevo až ve druhé fázi řízení, kdy byl vybrán JUDr. B., vůči kterému byla Ing. M. ex lege z výběrové komise pro svou podjatost vyloučena. Teprve rozhodnutím o výběru JUDr. B. ze dne 10. 2. 2016 mu dle žalobce počala běžet lhůta bez zbytečného odkladu pro námitku podjatosti. Dále žalobce doplnil, že postup výběrové komise a následně žalovaného byl ve vztahu k žalobci diskriminační, když roli hrálo především jeho politické přesvědčení. Uvedl, že nejmenování do funkce ředitele ČSSZ bylo pouze první ze snah MPSV žalobci uškodit; dále následovalo trestní oznámení. K tvrzení žalovaného, že napadené rozhodnutí nezasahuje do právní sféry žalobce, žalobce uvedl, že tímto bylo zasaženo do jeho subjektivního veřejného práva na zákonný průběh výběrového řízení a do práva žalobce nebýt diskriminován pro své politické přesvědčení. K ochraně oprávněných zájmů žalobce a k ochraně pravidel právního státu tak žalobci svědčí minimálně právo podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. K tvrzení žalovaného ohledně nepřipustnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti žalobce uvedl, že odvolání ze dne 10. 3. 2016 materiálně naplňuje náležitosti žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu dle ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu, a proto je eventuální žaloba na ochranu proti nečinnosti přípustná a byla podána včas a důvodně. Závěrem repliky pak žalobce doplnil další tvrzení týkající se politických aspektů celého případu.

- [17] Při ústním jednání konaném před soudem dne 11. 4. 2019 zástupce žalobce odkázal na žalobu a její doplnění s tím, že judikatura se vyvinula až po podání žaloby. Uvedl, že z judikatury vyplývá, že pokud dojde v průběhu výběrového řízení k zásahu do subjektivní veřejných práv (v daném případě právo nebýt diskriminován, právo na přístup do veřejných funkcí za rovných podmínek), nemůže být soudní přezkum vyloučen.
- [18] Žalovaný při ústním jednání uvedl, že žádné žalobcovo základní právo porušeno nebylo, neboť byl jedním z úspěšných uchazečů v první fázi výběrového řízení.
- [19] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [20] Oznámením náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 13. 10. 2015, č.j. MV-108490-16/OSK-2015 bylo podle ustanovení § 186 odst. 4 zákona o státní službě vyhlášeno výběrové řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení. Výběrová komise byla jmenována dne 16. 12. 2015, její předsedkyní byla jmenována Ing. I. M. MBA. Do výběrového řízení se přihlásili tři uchazeči, včetně žalobce a JUDr. J. B.
- [21] Dne 13. 1. 2016 proběhlo jednání výběrové komise, v rámci něhož proběhly pohovory s žadateli. Na základě pohovorů a jejich bodového hodnocení byli žalobce a JUDr. J. B. označeni jako úspěšní žadatelé a MUDr. Š. H., MBA byl označen jako neúspěšný žadatel.

Vše je zaznamenáno v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení ze dne 13. 1. 2016, č.j. 2016/2288-111/SZ/VŘ.

- [22] Dne 10. 2. 2016 byla uzavřena dohoda mezi státním tajemníkem v Ministerstvu práce a sociálních věcí a ministryní práce a sociálních věcí č.j. 2016/7146-111/SZ/VŘ, o výběru JUDr. J. B. jako nejvhodnějšího uchazeče na jmenování na předmětné služební místo. Téhož dne vydal žalovaný státní tajemník rozhodnutí č.j. 2016-8554-111/SZ/VŘ, kterým byl JUDr. J. B. jmenován na služební místo vedoucího služebního úřadu – ústřední ředitel ČSSZ. Žalobci bylo dne 11. 2. 2016, pod č.j. 2015/69420-111/2/SZ/VŘ, zasláno vyrozumění o vybrání jiného nejvhodnějšího uchazeče a o ukončení výběrového řízení, ve kterém byl dále informován o tom, že mu ze zákona končí výkon služby na předmětném služebním místě dnem 15. 2. 2016. Žalobce toto vyrozumění převzal dne 15. 2. 2016. Rozhodnutím státního tajemníka ze dne 15. 2. 2016, č.j. 2016/9216-162 pak byl žalobce mimo výkon služby z organizačních důvodů dle ustanovení § 62 zákona o státní službě.
- [23] Dne 19. 2. 2016 zaslal žalobce žalovanému podání označené jako Námitka podjatosti, Námitka proti průběhu výběrového řízení, ve kterém uváděl obdobná tvrzení jako v podané žalobě. Sdělením ze dne 2. 3. 2016, č.j. 2016/10739-162/2, byl žalobce státním tajemníkem informován, že námitka podjatosti není opodstatněná, neboť Ing. M. řádně, nestranně a objektivně plnila povinnosti předsedkyně výběrové komise. Zároveň bylo žalobci sděleno, že námitka podjatosti nebyla podána bez zbytečného odkladu (tj. bezprostředně po doručení protokolu ze dne 13. 1. 2016), a proto byla podána opožděně. K námitkám proti průběhu výběrového řízení žalovaný uvedl, že tyto byly taktéž podány opožděně, přičemž dále shledal, že tímto podáním žalobce zpochybňuje zákonnost rozhodnutí o jmenování JUDr. J. B. na předmětné služební místo, a proto toto podání postoupil náměstkovi vnitra pro státní službu jako orgánu příslušnému k přijetí podnětu k přezkumu a zahájení přezkumného řízení.
- [24] Žalobce dne 10. 3. 2016 podal proti tomuto sdělení odvolání. Náměstek ministra vnitra pro státní službu vyrozuměním ze dne 11. 4. 2016, č.j. MV-39421-4/OSK-2016, žalobci sdělil, že se zabýval jeho podáními ze dne 19. 2. 2016 a 10. 3. 2016 jako podnětem k přezkoumání rozhodnutí státního tajemníka ze dne 10. 2. 2016 o jmenování JUDr. B. na služební místo ústřední ředitel ČSSZ, přičemž dospěl k závěru, že neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení, když se zabýval jednotlivými námitkami žalobce.
- [25] Městský soud v Praze posoudil podanou žalobu následovně:
- [26] Pro přehled věci soud považuje za vhodné nejprve obecně se vyjádřit k institutu výběrového řízení dle zákona o státní službě, a následně pak posoudit jednotlivé uplatněné žalobní návrhy.
- [27] Výběrové řízení je obecně upraveno v ustanoveních § 24 až § 29 zákona o státní službě. Jmenování na služební místo vedoucího služebního úřadu je upraveno v ustanovení § 54 téhož zákona. V ustanovení § 164 téhož zákona jsou pak uvedena zvláštní ustanovení o výběrovém řízení.
- [28] Podle ustanovení § 28 zákona o státní službě, v rozhodném znění:
„(1) Výběrová komise má 3 členy. V ministerstvu nebo v Úřadu vlády její členy jmenuje a odvolává státní tajemník, z toho 2 členy na návrh příslušného ředitele odboru. V jiném služebním úřadu jmenuje a odvolává členy výběrové komise vedoucí služebního úřadu.

(2) Výběrová komise vybere z žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, 3 nejvhodnější žadatele a sestaví pořadí dalších žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Služební orgán vybere v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným jednoho žadatele z 3 nejvhodnějších žadatelů; dohoda je písemná.

(3) Pokud ve výběrovém řízení neuspěli alespoň 3 žadatelé, služební orgán vybere v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným z těch, kteří uspěli. Pokud všichni 3 nejvhodnější žadatelé z výběrového řízení odstoupili, služební orgán vybere v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným dalšího v pořadí z těch žadatelů, kteří uspěli. Dohoda mezi služebním orgánem a bezprostředně nadřízeným představeným podle tohoto odstavce je písemná.

(4) V případě, že žádný žadatel ve výběrovém řízení neuspěl nebo služební orgán žádného žadatele postupem podle odstavce 2 nebo 3 nevybral, výběrové řízení se zruší a vyhlásí se nové výběrové řízení. Ustanovení § 24 odst. 5 není dotčeno.“

[29] Podle ustanovení § 164 zákona o státní službě, v rozhodném znění:

„(1) Pro výběrové řízení podle tohoto zákona se podmínka jeho oznámení v bromadných sdělovacích prostředcích podle § 146 odst. 2 správního řádu nepoužije. Ustanovení § 146 odst. 6 správního řádu se nepoužije.

(2) Na výběrovou komisi se vztahuje ustanovení správního řádu o řízení před kolegiálním orgánem.

(3) O průběhu a výsledku výběrového řízení se sepisuje protokol. Protokol obsahuje označení služebního orgánu, oboru služby a služebního místa, kterého se výběrové řízení týkalo, jména a příjmení členů výběrové komise, výsledek provedeného výběrového řízení v podobě pořadí žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznamu žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Protokol musí dále obsahovat datum jeho vyhotovení, podpis všech členů výběrové komise, poučení o možnosti podat proti výsledku výběrového řízení námitky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají.

(4) Služební orgán bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí žadatele o výsledku výběrového řízení. Žadatelé, kteří ve výběrovém řízení neuspěli, mohou podat proti protokolu námitky do 5 dnů ode dne jeho doručení. Námitky se podávají písemně, musí být z nich zřejmé, proti jakému výběrovému řízení směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s výsledkem výběrového řízení.

(5) Podané námitky vyřídí výběrová komise ve lhůtě 15 dnů ode dne jejich doručení tak, že jim vyhoví nebo je zamítne. Pokud výběrová komise námitkám vyhoví, výběrové řízení zruší. Námitky, z nichž není zřejmé, proti jaké části protokolu směřují, nebo námitky, u nichž chybí odůvodnění, výběrová komise zamítne jako nedůvodné.“

[30] Zákon o státní službě nabyl jako celek účinnosti dne 1. 1. 2015, proto k němu dosud neexistuje příliš obsáhlá judikatura soudů, přesto soud dospěl k závěru, že z obecného hlediska lze na nyní projednávanou věc vztáhnout závěry vyplývající z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 11. 2016, č.j. 31 Ad 5/2016-73, a na něj navazujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2017, č.j. 10 Ads 316/2016-50, ve kterém tento soud formuloval následující právní věty:

„I. Sdělení služebního orgánu o tom, že uchazeč nebyl vybrán na služební místo (§ 28 odst. 4 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě), není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a nepodléhá soudnímu přezkumu.

II. Výběrové řízení na obsazení volného služebního místa podle § 28 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, probíhá ve dvou kolech: v prvním kole vybírá výběrová komise postupem podle §

164 citovaného zákona nejvhodnějšího žadatele (v maximálním počtu tří), ve druhém si z těchto způsobilých žadatelů vybírá služební orgán. Ten však nemusí vybrat žádného ze způsobilých žadatelů. Nárok na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo či jmenování na služební místo představeného (§ 23 odst. 2 zákona o státní službě) nevzniká ani tím, že výběrová komise vybrala jediného způsobilého žadatele.

III. Postup služebního orgánu při výběru uchazeče se neřídí žádnými pravidly, jejichž dodržení (či jejichž míru dodržení) by bylo možné přezkoumat v řízení před správním soudem. Pokud by služební orgán porušoval základní práva uchazečů o služební místo tím, že by postupoval diskriminačně, náleží uchazečům ochrana před diskriminací podle § 16 a § 17 zákoníku práce z roku 2006, užitých obdobně na základě § 98 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.“

- [31] Z ustanovení § 28 zákona o státní službě vyplývá, že výběrové řízení je dvoustupňové. V prvním stupni rozhoduje výběrová komise, která má tři členy, a ta vybere z žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, tři nejvhodnější žadatele a sestaví pořadí dalších žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Ve druhém stupni pak následně služební orgán vybere po dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným jednoho žadatele ze tří nejvhodnějších žadatelů. Pokud ve výběrovém řízení neuspěli alespoň tři žadatelé, služební orgán vybere po dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným z těch, kteří uspěli.
- [32] Podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu z toho plyne, že zákon o státní službě výslovně umožňuje nevybrat žádného uchazeče, pokud se služebnímu orgánu nejeví ani jeden z těch, kteří postoupili do druhého kola, jako vhodný kandidát na dané místo. Zákon rovněž nestanoví, že by služební orgán měl právo nevybrat žádného uchazeče jen tehdy, vzešlo-li z prvního kola více úspěšných žadatelů. V ustanovení § 28 odst. 2 a 3 zákona o státní službě je služební orgán ve své pozitivní volbě (tedy v tom, že by určitého uchazeče vybrat chtěl) omezen jen tím, že se na ní musí předem písemně dohodnout s bezprostředně nadřízeným představeným.
- [33] Dále je třeba konstatovat, že výběrová komise vybírá nejvhodnější uchazeče podle jejich schopností a zkušeností, a to na základě pohovoru (případně doplněného o písemný test), který je podle ustanovení § 27 odst. 3 zákona o státní službě zaměřen na obor služby, jehož se výběrové řízení týká, a na plnění jiného odborného požadavku. Podle ustanovení § 164 zákona o státní službě se o průběhu a výsledku výběrového řízení sepisuje protokol. Cílem těchto pravidel je zajistit objektivnost výběrového řízení, ze kterého by měli vzejít ti nejschopnější uchazeči.
- [34] Zákon o státní službě dále upravuje, jak zacházet s nevybranými uchazeči v prvním kole výběrového řízení. Podle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě služební orgán bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí žadatele o výsledku výběrového řízení; z textu zákona lze usoudit, že se tak děje formou zaslání protokolu. Žadatelé, kteří ve výběrovém řízení neuspěli, a žadatelé, kteří ve výběrovém řízení uspěli, ale nebyli vybráni jako nejvhodnější, mohou podat proti protokolu námitky do pěti dnů ode dne jeho doručení. Podané námitky výběrová komise vyřídí ve lhůtě do 15 dnů ode dne jejich doručení tak, že jim vyhoví (a výběrové řízení následně zruší), nebo je zamítne (ustanovení § 164 odst. 5 zákona o státní službě).
- [35] Pro výběr nejvhodnějších uchazečů v prvním kole jsou tedy stanoveny objektivní a poměrně konkrétní požadavky; závěry výběrové komise pak lze ještě zpochybnit

prostřednictvím námitek. Ve druhém kole výběrového řízení naopak zákon ponechává volbu na služebním orgánu (vedoucím), který si vybírá jediného nejvhodnějšího uchazeče a zákon jej ve výběru nijak neomezuje (s výhradou nutnosti získat souhlas nadřízeného při výběru podle ustanovení § 28 odst. 3 zákona o státní službě).

- [36] Ze znění zákona tak plyne jasné rozdělení výběrového řízení na dvě fáze, které nelze vzájemně zaměňovat. První fáze spočívá ve výběru nejkompetentnějších uchazečů o státní službu na základě objektivních kritérií; druhá fáze slouží k tomu, aby si služební orgán vybral takového uchazeče, se kterým se mu bude nejlépe spolupracovat. Služební orgán tak při výběru bude hledět nejen k odbornosti uchazečů, ale může se rozhodnout i podle jejich osobnosti a povahových vlastností.
- [37] Výběrové řízení přitom není řízením podle správního řádu, ale zvláštním postupem podle zákona o státní službě, na nějž se nevztahuje ani úprava řízení o výběru žádosti podle ustanovení § 146 správního řádu (srov. ustanovení § 164 odst. 1 zákona o státní službě, které sice obsahuje toto explicitní ustanovení až od 1. 6. 2018, avšak výše zmiňované usnesení Krajského soudu v Brně sp.zn. 31 Ad 5/2016, dospělo k závěru, že se v případě výběrového řízení dle zákona o státní službě nejedná o řízení o výběru žádosti dle ustanovení § 146 správního řádu).
- [38] V nyní projednávaném případě bylo dne 13. 10. 2015 vyhlášeno výběrové řízení na služební místo vedoucího úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení. Výběrová komise byla s konečnou platností jmenována dne 16. 12. 2015, její předsedkyní byla jmenována Ing. I. M., MBA. Do výběrového řízení se kromě žalobce přihlásili ještě dva uchazeči. Dne 13. 1. 2016 proběhly před výběrovou komisí pohovory s uchazeči. Na základě bodového hodnocení byli jako úspěšní žadatelé označeni žalobce a JUDr. J. B., jako neúspěšný žadatel byl označen pouze MUDr. Š. H., MBA. Vše je zaznamenáno v protokolu ze dne 13. 1. 2016, č.j. 2016/2288-111/SZ/VŘ. Dne 10. 2. 2016 pak byla uzavřena dohoda mezi státním tajemníkem v Ministerstvu práce a sociálních věcí a ministryní práce a sociálních věcí o výběru JUDr. J. B. jako nejvhodnějšího uchazeče na jmenování na dané služební místo. Téhož dne byl rozhodnutím státního tajemníka JUDr. B. jmenován na služební místo (pozn. soudu: žalobou napadené rozhodnutí), zároveň bylo žalobci dne 11. 2. 2016 zasláno vyrozumění o vybrání jiného nejvhodnějšího uchazeče a o ukončení výběrového řízení. Následně byl žalobce rozhodnutím státního tajemníka ze dne 15. 2. 2016 postaven mimo výkon služby z organizačních důvodů dle ustanovení § 62 zákona o státní službě.
- [39] Z uvedeného přehledu věci vyplývá, že žalobce byl úspěšným žadatelem v první fázi výběrového řízení před výběrovou komisí, která jej dle protokolu označila spolu s JUDr. B. za úspěšného žadatele. Žalobce tak dle názoru soudu jednoznačně nelze považovat za neúspěšného žadatele, kterému by příslušelo právo podat proti protokolu námitky dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě, neboť žalobce byl v této fázi výběrového řízení úspěšným žadatelem. Zde soud považuje za vhodné připomenout, že v následující fázi výběrového řízení je čistě na služebním orgánu, kterého z komisí vybraných uchazečů po dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným jmenuje na dané služební místo. V tomto případě byl po dohodě státního tajemníka v ministerstvu a ministryně práce a sociálních věcí vybrán a na služební místo jmenován druhý úspěšný žadatel JUDr. J. B. Jmenováním JUDr. J. B. se však žalobce nestal neúspěšným žadatelem a nadále mu nepřislušelo právo podat proti protokolu výběrové komise námitky dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě. Uvedený postup správních orgánů ve

výběrovém řízení tak soud shledal v souladu se zákonem o státní službě tak, jak tento institut rozebral, viz výše v bodech [30] až [37] tohoto rozsudku.

- [40] Žalobce podanou žalobou předně napadal rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu práce a sociálních věcí ze dne 10. 2. 2016, č.j. 2016/8554-111/SZ/VŘ, kterým byl JUDr. J. B. jmenován na služební místo vedoucí služebního úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení.
- [41] Jen v poznámce na okraj soud uvádí, že výše uvedená judikatura Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu dovodila, že sdělení služebního orgánu o tom, že uchazeč nebyl vybrán na služební místo, není rozhodnutím podle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. a nepodléhá soudnímu přezkumu. V daném případě bylo toto sdělení zasláno žalobci dne 11. 2. 2016, žalobce však toto sdělení státního tajemníka nenapadal, neboť žalobou proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ustanovení § 65 a násl. s.ř.s. napadl přímo rozhodnutí státního tajemníka, jímž byl JUDr. B. jmenován na předmětné služební místo.
- [42] Ve vztahu k této žalobě proti rozhodnutí správního orgánu soud dospěl k závěru, že je zde dán důvod pro její odmítnutí dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s.
- [43] Je tomu tak proto, že žalobce je dle názoru soudu osobou zjevně neoprávněnou k podání této žaloby, neboť žalobou napadené rozhodnutí zakládá práva jen a pouze JUDr. J. B., který byl tímto rozhodnutím jmenován dle ustanovení § 54 ve spojení s ustanovením § 186 zákona o státní službě na předmětné služební místo, a jež je zároveň jediným adresátem tohoto rozhodnutí (jmenování dle ustanovení § 54 odst. 1 zákona o státní službě). Již jen z tohoto shrnutí je patrné, že žalobci toto rozhodnutí nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje jeho práva a povinnosti, a proto žalobce nemůže proti tomuto rozhodnutí využít jako prostředek obrany žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s.ř.s. Z popsání průběhu výběrového řízení je patrné, že ostatní úspěšní žadatelé (v daném případě tedy jen žalobce), kteří nebyli na základě písemné dohody služebního orgánu a bezprostředně nadřazeného představeného vybráni k obsazení služební místa, obdrželi od služebního orgánu vyrozumění, že na základě této písemné dohody bude služební místo obsazeno jiným úspěšným žadatelem.
- [44] Za podstatnou okolnost soud považuje to, že zákon o státní službě nepředpokládá, že by v případě rozhodnutí o nepřijetí do služebního poměru bylo vydáváno rozhodnutí, které by následně bylo možné přezkoumat v řízení před správními soudy. Podstatnou skutečností však je také to, že na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného není nárok (ustanovení § 23 odst. 2 zákona o státní službě).
- [45] Přesto se soud nedomnívá, že byl žalobce nebo jiná osoba v obdobném postavení zbaven možnosti chránit svá práva. Byť tedy již soud výše dospěl k závěru, že žalobce nelze v žádném případě označit za neúspěšného žadatele, a tím pádem mu nepřisluší možnost podat námitky proti protokolu výběrové komise dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě, neboť žalobce u výběrové komise plně uspěl, je dle názoru soudu nezpochybnitelné, že žalobce může žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s. brojít proti rozhodnutí, které mu do jeho práv zasahuje. Za takové rozhodnutí lze v daném případě označit rozhodnutí státního tajemníka ze dne 15. 2. 2016, č.j. 2016/9216-162, jímž byl žalobce zařazen mimo výkon služby a jež je přímým důsledkem jmenování JUDr. B. na předmětné služební místo. Proti tomuto rozhodnutí však žalobce podanou žalobou nijak nebrojil.

- [46] Výrokem I. proto z výše uvedených důvodů soud žalobu proti rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu práce a sociálních věcí ze dne 10. 2. 2016, č.j. 2016/8554-111/SZ/VŘ, odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s.
- [47] Žaloba dále obsahovala eventuální žalobní návrh, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci odvolání žalobce ze dne 19. 2. 2016 proti rozhodnutí o výběru vhodného uchazeče, resp. proti průběhu výběrového řízení.
- [48] Soud uvádí, že řízení o žalobách na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je upraveno v ustanoveních § 79 až 81 s.ř.s. V těchto ustanoveních jsou stanoveny podmínky pro podání žaloby, náležitosti žaloby a možný způsob rozhodnutí soudem. V případech, kdy se soud zabývá otázkou důvodnosti žaloby z hlediska věcného, pak z ustanovení § 81 odst. 1 s.ř.s. vyplývá, že soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Podle ustanovení § 81 odst. 2 s.ř.s. soud v případě, je-li návrh důvodný, uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon. Podle ustanovení § 81 odst. 3 s.ř.s. soud žalobu zamítne, není-li důvodná.
- [49] Z ustanovení § 81 odst. 2 a 3 s.ř.s. vyplývá, že v případě věcného posuzování žaloby může soud rozhodnout rozsudkem buď tak, že uloží správnímu orgánu vydat rozhodnutí nebo osvědčení se stanovením přiměřené lhůty nebo tak, že žalobu zamítne. Zamítnutí žaloby je vázáno na nedůvodnost podané žaloby. Žalobu je nutno považovat za nedůvodnou také tehdy, bylo-li rozhodnutí nebo osvědčení do doby, než soud ve věci rozhodl, již správním orgánem vydáno. Tomuto výkladu svědčí i samotná znění ustanovení § 81 odst. 2 a 3 s.ř.s., ze kterých vyplývá, že jiný způsob rozhodnutí, je-li rozhodováno ve věci, soudu nepřísluší. Soud tedy buď může uložit správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení nebo musí žalobu zamítnout. Ochrana práv žalobce spočívá v přijetí rozsudku, kterým by soud uložil správnímu orgánu zjednat nápravu, tedy vydat rozhodnutí nebo osvědčení. Účelem žaloby proti nečinnosti není konstatování, zda k nečinnosti správního orgánu došlo či nikoliv.
- [50] Pro přehled věci soud nejprve rekapituluje, že podáním ze dne 19. 2. 2016 označeným jako „Námítka podjatosti, Námítka proti průběhu výběrového řízení“ se žalobce obrátil na žalovaného. Na toto podání bylo reagováno sdělením státního tajemníka ze dne 2. 3. 2016, ve kterém byl žalobce státním tajemníkem informován, že námítka podjatosti není opodstatněná, neboť Ing. Merhautová řádně, nestranně a objektivně plnila povinnosti předsedkyně výběrové komise; zároveň bylo žalobci sděleno, že námítka podjatosti nebyla podána bez zbytečného odkladu, a proto byla podána opožděně; k námitkám proti průběhu výběrového řízení žalovaný uvedl, že tyto byly taktéž podány opožděně, přičemž dále shledal, že tímto podáním žalobce zpochybňuje zákonnost rozhodnutí o jmenování JUDr. J. B. na předmětné služební místo, a proto toto podání postoupil náměstkovi vnitra pro státní službu jako orgánu příslušnému k přijetí podnětu k přezkumu a zahájení přezkumného řízení. Žalobce dále dne 10. 3. 2016 podal proti tomuto sdělení odvolání, přičemž náměstek ministra vnitra pro státní službu vyrozuměním ze dne 11. 4. 2016, č.j. MV-39421-4/OSK-2016, žalobci sdělil, že se zabýval jeho podáními ze dne 19. 2. 2016 a 10. 3. 2016 jako podnětem k přezkoumání rozhodnutí státního tajemníka ze dne 10. 2. 2016 o jmenování JUDr. B. na služební místo ústřední ředitel ČSSZ, přičemž dospěl k závěru, že neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení, když se zabýval jednotlivými námitkami žalobce.

- [51] Z přehledu věci vyplývá, že v případě podání žalobce ze dne 19. 2. 2016 se nemohlo jednat o žádný opravný prostředek, na který by bylo možno reagovat procesním postupem dle správního řádu. Žalobce v tomto podání uplatnil Námitku podjatosti předsedkyně výběrové komise, přičemž soud jen na okraj dodává, že se ztotožnil s názorem žalovaného, že tato námitka byla podána opožděně (a proto na ní bylo možné reagovat pouze sdělením, nikoli usnesením dle ustanovení § 14 odst. 2 dle správního řádu), neboť žalobce ji dle názoru soudu neuplatnil bez zbytečného odkladu. O tom, že uchazečem ve výběrovém řízení je i JUDr. B., jež je s předsedkyní výběrové komise Ing. M. v pracovním vztahu, kterým žalobce odůvodňoval její podjatost, se žalobce dozvěděl nejpozději doručením protokolu výběrové komise ze dne 13. 1. 2016. Žalobce si tohoto vztahu tak musel být vědom rozhodně dříve než 19. 2. 2016, kdy uplatnil námitku podjatosti. Nad rámec věci si soud dovoluje podotknout, že žalobce s námitkou podjatosti přišel až v návaznosti na to, že byl JUDr. J. B. jmenován na předmětné služební místo, ačkoliv o vztahu vzbuzujícím pochybnosti o podjatosti předsedkyně výběrové komise, věděl výrazně dříve, což svědčí o účelovém postupu žalobce, který by pravděpodobně s touto námitkou v případě svého jmenování vůbec nepřišel, neboť v takovém případě by nejspíše předsedkyně komise nebyla dle žalobce podjatá. Rovněž je pak vhodné připomenout, že u výběrové komise uspěl jak žalobce, tak JUDr. B., přičemž na to, kdo byl jmenován na služební místo, neměla výběrová komise, tj. ani její předsedkyně, žádný vliv, neboť se tak dělo čistě na základě rozhodnutí služebního orgánu. V obdobném duchu bylo na podání žalobce v části týkající se námítky podjatosti reagováno sdělením státního tajemníka ze dne 2. 3. 2016, pročež soud považuje toto sdělení za adekvátní reakci na podání žalobce.
- [52] Rovněž pak na druhou část podání žalobce ze dne 19. 2. 2016 týkající se Námitky proti průběhu výběrového řízení bylo ze strany správních orgánů dle soudu náležitě reagováno. Jednak je třeba zdůraznit, že žalobci nesvědčilo právo podat námitky dle ustanovení § 164 odst. 4 zákona o státní službě, jednak bylo již výše konstatováno, že nemohl podat ani odvolání proti rozhodnutí státního tajemníka o jmenování JUDr. B. na služební místo, neboť žalobce nebyl účastníkem tohoto řízení. Z toho důvodu bylo správně dle názoru soudu na podání žalobce ze dne 19. 2. 2016 reagováno jako na podnět k zahájení přezkumného řízení ve vztahu k rozhodnutí státního tajemníka o jmenování JUDr. B., neboť z obsahu podání bylo seznatelné, že tento napadá zákonnost průběhu výběrového řízení. Náměstek ministra vnitra pro státní službu pak vyrozuměním ze dne 11. 4. 2016 neshledal důvody pro zahájení přezkumného řízení, přičemž tento závěr velmi podrobně odůvodnil.
- [53] S ohledem na výše uvedené proto soud ve vztahu k žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s., dospěl k závěru, že žalovaný nebyl nečinný, neboť odpovídajícím způsobem reagoval na podání žalobce ze dne 19. 2. 2016, nehledě na to, že v daném případě nebylo z výše uvedených důvodů povinností žalovaného vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
- [54] Z uvedených důvodů proto soud žalobu, jíž se žalobce domáhal, aby soud žalovanému nařídil povinnost vydat správního rozhodnutí ve věci podání žalobce ze dne 19. 2. 2016, podle ustanovení § 81 odst. 3 zamítl jako nedůvodnou.
- [55] V posledním žalobním návrhu žalobce navrhoval, aby soud určil, že průběhem výběrového řízení a vyrozuměním žalobce ze dne 11. 2. 2016, č.j. 2015/69420-111/2/SZ/VŘ, došlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce.

- [56] Řízení o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je upraveno v ustanovení § 82 - 87 s.ř.s.
- [57] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Z ustanovení § 82 s.ř.s. vyplývá, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem správního orgánu, které není rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka). Není-li splněna jedna z uvedených podmínek, nelze ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout.
- [58] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.
- [59] Soud je však vždy povinen nejprve zkoumat, zda podaná žaloba splňuje podmínky řízení, a zda se tedy jedná o žalobu přípustnou.
- [60] S ohledem na již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 10 Ads 316/2016-50, na který soud v podrobnostech odkazuje, soud dospěl k závěru, že v daném případě je žaloba na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. nepřipustná podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., neboť žalobcova obrana je realizovatelná pouze skrze pořad civilního práva.
- [61] Dle argumentů žalobce bylo průběhem výběrového řízení a vyrozuměním ze dne 11. 2. 2016 zasaženo do jeho práv, když mu bylo sděleno, že na služební místo jmenován nebude. Soud považuje za vhodné zmínit, že pokud by měl uchazeč veřejné subjektivní právo být vybrán (a jmenován), muselo by vyrozumění být přezkoumatelné jako rozhodnutí, což dle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu není; podle soudu tak uchazeči takové právo veřejné subjektivní právo nesvědčí. Zákon o státní službě totiž poskytuje služebnímu orgánu značnou míru volnosti při výběru vhodného uchazeče. Služební orgán není vázán doporučením výběrové komise (ta vybere tři, resp. nanejvýš tři, nejvhodnější kandidáty bez uvedení jejich pořadí) a může bez ohledu na počet nejvhodnějších kandidátů výběrové řízení zrušit a vyhlásit nové výběrové řízení.
- [62] Nejvyšší správní soud se ve svých rozhodnutích opakovaně zabýval vztahem mezi vrchnostensky nadřízeným orgánem, který je způsobilý svými úkony ovlivňovat právní postavení osob, a osobou, která tento orgán o něco žádá, a zkoumal procesní možnosti

žadatele a rozsah soudního přezkumu v situaci, kdy žadatel nemá nárok na získání určitého oprávnění či obecněji řečeno nárok na výsledek. Z jeho judikatury plyne, že i v těchto případech má žadatel právo na to, aby orgán při svém postupu respektoval procesní pravidla, aby neuplatňoval libovůli, aby rozhodoval v obdobných věcech obdobně, aby neporušoval zákaz diskriminace (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, sp. zn. 6 A 25/2002, publ. pod č. 906/2006 Sb. NSS, ve věci státního občanství; rozsudky téhož soudu ze dne 27. 4. 2006, č.j. 4 Aps 3/2005-35, publ. pod č. 905/2006 Sb. NSS, a ze dne 21. 5. 2008, č.j. 4 Ans 9/2007-197, ve věci jmenování do funkce soudce) soudní přezkum se pak omezuje právě na dodržení těchto obecných pravidel.

[63] Všechna citovaná rozhodnutí, i když se zabývala věcně rozdílnými oblastmi, mají ale společné to, že soud může přezkoumat, zda je postup správního orgánu řádný a nediskriminační, jen tehdy, má-li tento postup vůbec nějaká navenek seznatelná pravidla – ať už obsažená v právních či vnitřních předpisech, vytvořená dlouhodobou ustálenou praxí, která zakládá legitimní očekávání, či založená individuálním příslibem správního orgánu. Postup služebního orgánu podle ustanovení § 28 odst. 4 zákona o státní službě (tj. „v druhém kole“ výběrového řízení) se však neřídí žádnými pravidly, jejichž dodržení (či míru jejich dodržení) by bylo možné přezkoumat v řízení před správním soudem. Judikatura přitom zdůrazňuje, že aby mohl určitý akt podléhat soudní kontrole, musí na něj zákon klást i určité formální či obsahové požadavky, jejichž dodržení pak soud zkoumá (srov. bod [58] rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2017, č.j. 6 Afs 270/2015-48, publ. pod č. 3579/2017 Sb. NSS). V této věci ovšem zákon o státní službě nestanoví (a ani z celkové koncepce výběrového řízení nelze dovodit) nejen žádné požadavky na strukturu a obsah aktu (z něž se uchazeč dozvídá, že nebyl vybrán), ale vůbec nepočítá s tím, že tu bude jakýkoli formální akt vydán.

[64] V tomto směru se tak nabízí srovnání s výběrem uchazečů v pracovněprávních vztazích, včetně možnosti soudní ochrany. Výběr osob ucházejících se o zaměstnání z hlediska kvalifikace, nezbytných požadavků nebo zvláštních schopností je i zde v působnosti zaměstnavatele (ustanovení § 30 odst. 1 zákoníku práce). Je ovšem třeba upozornit na ustanovení § 16 odst. 2 zákoníku práce, podle něž je v pracovněprávních vztazích *zakázána jakákoliv diskriminace*. (Novelizací bylo pak toto ustanovení k 29. 7. 2017 rozšířeno o demonstrativní výčet důvodů diskriminace – *pohlaví, sexuální orientace, rasový nebo etnický původ, národnost, státní občanství, sociální původ, rod, jazyk, zdravotní stav, věk, náboženství či víra, majetek, manželský a rodinný stav a vztah nebo povinnosti k rodině, politické nebo jiné smýšlení, členství a činnost v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů*.) Ochrany před porušením zákazu diskriminace se lze domáhat u obecného soudu; konkrétně lze u soudu žádat, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby bylo poškozenému dáno přiměřené zadostiučinění, případně i aby mu byla nemajetková újma nahrazena v penězích [ustanovení § 10 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon)]. Z demonstrativního výčtu důvodů diskriminace, který byl později doplněn do zákoníku práce, je patrné, že diskriminace bude typově založena na biologických danostech jedince; na jeho základních osobních či sociálních charakteristikách; na jeho duchovním založení či politickém smýšlení, které je určující pro jeho základní životní postoje a projevuje se navenek. Jinými slovy ochrana před diskriminací v pracovních (a služebních) poměrech má zajistit i v této specifické oblasti rovnost lidí v nejobecnějším

smyslu (čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod); svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání (čl. 15 odst. 1 Listiny); svobodu sdružovat se v politických stranách (čl. 20 odst. 2 Listiny); rovné postavení příslušníků národnostních a etnických menšin (čl. 24 Listiny); svobodu odborového sdružování (čl. 27 odst. 1 Listiny).

- [65] Soud tak dospěl k závěru, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu dle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. je v nyní projednávané věci nepřipustná dle ustanovení § 85 s.ř.s., neboť je z ní zřejmé, že žalobce se snaží domoci ochrany svých práv z důvodu domnělé diskriminace ve druhé fázi výběrového řízení (v první fázi výběrového řízení totiž byl úspěšný, takže zde o žádném zásahu do jeho práv a oprávněných zájmů nemůže být řeč), přičemž tato fáze výběrového řízení není vzhledem k absenci pravidel, které by bylo možné v řízení před správními soudy přezkoumat, napadnutelná žalobou u správních soudů. Žalobci totiž, jak bylo uvedeno výše, přísluší právo obrátit se na civilní soud; má tak k dispozici jiné právní prostředky, kterými se můžeme domáhat ochrany nebo nápravy.
- [66] Z uvedených důvodů proto soud žalobu, v níž se žalobce domáhal toho, aby soud určil, že průběhem výběrového řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu – ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení a vyrozuměním žalobce ze dne 11. 2. 2016 došlo k nezákonnému zásahu, odmítnul pro nepřipustnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.
- [67] K námitce žalovaného, že byla žaloba v této části podána opožděně, soud uvádí, že nejprve zkoumal, zda se vůbec jedná o zásah, proti kterému je žaloba dle s.ř.s. přípustná. Vzhledem k tomu, že dospěl k závěru, že žaloba v daném případě není přípustná, tak soud opožděnost nezkoumal.
- [68] Výrok IV. o nákladech řízení je odůvodněn jednak ustanovením § 60 odst. 3 s.ř.s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí a k žalobě na ochranu před nezákonným zásahem), jednak ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly (ve vztahu k žalobě na ochranu proti nečinnosti).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. dubna 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu